

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/135/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 0021201020
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Koščová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2023:0021201020.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Koščovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcu: A. B., narodený XX.XX.XXXX bytom v C., B. XX, zastúpeného JUDr. Jánom Farkašom, advokátom, so sídlom v Michalovciach, Námestie slobody 7, proti žalovanému: D. E. F., narodený XX.XX.XXXX, bytom v C., E. G. XXX/XX, zastúpenému JUDr. Vladimírom Baťalíkom, advokátom, so sídlom v C., H. I. XX, o zaplatenie 2.000 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 02. marca 2023 sp. zn. 27C/21/2021

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok Okresného súdu Michalovce zo dňa 02. marca 2023 č.k. 27C/21/2021-109 okrem výroku II., ktorým súd konanie v prevyšujúcej časti zastavil.

Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len súd prvej inštancie alebo súd) rozsudkom zo dňa 02. marca 2023 č.k. 27C/21/2021-109 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.268,54 € s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 1.268,54 € od 26.02.2021 do zaplatenia, to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (výrok I.), v prevyšujúcej časti súd konanie zastavil (výrok II.). Vyslovil, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania (výrok III.).

2. Rozhodol tak o žalobe žalobcu, ktorou sa pôvodne domáhal sumy 2.000 € z dôvodu, že so žalovaným dňa 08.03.2018 uzavrel ústnou formou zmluvu o pôžičke, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 2.000 € na živnostenské podnikanie žalovaného, za ktorým účelom si žalobca sám zabezpečil od Slovenskej sporiteľne úver vo výške 2.000 €, ktorý bol poskytnutý bankou dňa 05.03.2018. Žalovaný uplatnený nárok neuznal ani čo do dôvodu ani čo do výšky.

3. Podaním zo dňa 26.01.2022 vzal žalobca žalobný návrh čo do istiny 731,46 € čiastočne späť. Po citácii ust. § 144 a § 145 ods. 1 CSP súd konanie v tomto rozsahu zastavil.

4. Právne vec posúdil podľa ust. § 657, § 658 ods. 1, § 559 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

5. Súd mal za preukázané, že medzi stranami sporu došlo ústnou formou k uzavretiu zmluvy o pôžičke a mal preukázané 3 čiastkové plnenia zo strany žalobcu v prospech žalovaného, a teda súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi poskytnutú pôžičku vo výške 1.268,54 €, ktorá bola žalovanému uhradená nasledovne: 08.03.2018 suma 648,54 €, dňa 22.04.2018 suma 300 € a dňa 26.09.2018 suma 320 €, o čom svedčil listinný dôkaz zo SLSP s uvedením, že tieto platby boli vykonané z účtu žalobcu na

účet veriteľa, a dňa 08.03.2018 suma 648,54 € s uvedením správy pre príjemcu, meno a priezvisko žalovaného E. F., preto súd žalobe vyhovel. S poukazom na výšku úrokov z omeškania stanovenú nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. priznal žalobcovi aj príslušenstvo, a to 5 %-ný úrok z omeškania z priznanej sumy od 26.02.2021 do zaplatenia, nakoľko právny zástupca žalobcu listom zo dňa 02.02.2021 titulom predžalobnej výzvy vyzval žalovaného na úhradu sumy v lehote do 25.02.2021.

6. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1, 2 CSP a vzhľadom na čiastočný úspech strán v konaní súd vyslovil, že žiadna zo strán sporu nemá nárok na náhradu trov konania.

7.1 Proti tomuto rozsudku vo výroku I. a III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, e/, g/ CSP a navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil a žalobu zamietol, resp. zrušil rozsudok a vrátil vec súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

7.2 Žalovaný namietal, že vzhľadom na odôvodnenie rozsudku a vzhľadom aj na samotný priebeh konania, ktorý bol poznačený nesprávnym procesným postupom, majúcim za následok aj nevykonanie navrhnutých dôkazov, ktoré boli vzhľadom na povahu prejednávanej právnej veci z pohľadu žalovaného nevyhnutné na zistenie rozhodujúcich skutočností, došlo k nesprávnemu postupu súdu a súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam v dôsledku čoho nesprávne rozhodol. Poukázal na to, že súd vychádzal iba z listinného dôkazu zo strany Slovenskej sporiteľne, a.s., pričom sa jednalo o jediný predložený listinný dôkaz, ktorý síce deklaroval to, že zo strany žalobcu boli vykonané platby v prospech žalovaného, avšak žiadnym spôsobom nebol preukázaný samotný účel zaslania špecifikovaných platieb. Uviedol, že nikdy zo strany žalovaného nedošlo k spochybneniu samotného poskytnutia finančných prostriedkov, ale len k účelu, na ktorý mali slúžiť, teda k neuzavretiu zmluvy o pôžičke medzi žalobcom a žalovaným. Z uvedeného dôvodu konštatovanie súdu považuje za arbitrárne a vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný sa k tomu nemohol vyjadriť a tam predložený dôkaz by vo svetle účastníckej výpovede žalovaného, ako aj iných ním navrhnutých dôkazov získal inú výpovednú a dôkaznú hodnotu. Žalovaný poukázal na to, že v zápisnici o pojednávaní zo dňa 02.03.2023 sa neuvádza akákoľvek výzva súdu na prednes obsahu žalobného návrhu, resp. na právo vyjadriť sa k samotnej žalobe, a to z dôvodu, že k nej nedošlo. Tiež tam nenachádza určenie sporných skutkových tvrdení, označenie dôkazov, ktoré súd vykoná, resp. nevykoná a ani predbežné právne posúdenie veci. Absentoval tiež priestor pre záverečné reči strán sporu. Nedodržanie procesného postupu zo strany súdu malo za následok porušenie práva na spravodlivý súdny proces. Poznamenal, že na pojednávaní, kedy došlo k vyhláseniu rozhodnutia, sa nezúčastnil ani sám žalobca. Vychádzajúc zo zápisnice z pojednávania zo dňa 02.03.2023 napriek návrhu žalovaného na vykonanie dôkazu v podobe predloženia dohody o vykonaní práce medzi žalobcom a žalovaným a následným výsluchom strán sporu, ktorý by poskytnutie finančných prostriedkov zo strany žalobcu postavil do iného svetla, nebol tento dôkaz na návrh protistrany vykonaný. Všeobecne platí, že súd môže prijať každý dôkaz, ktorý môže pomôcť pri objasnení skutočností, ktoré sú relevantné pre riešenie sporu. To zahŕňa svedectvá svedkov, odborné posudky, dokumenty, fotografie a ďalšie relevantné dôkazy. Súd by mal preto zabezpečiť, aby sa všetky strany dostali k spravodlivému konaniu, aby mali rovnaké príležitosti na prezentáciu svojich argumentov a dôkazov, na čo v tomto konkrétnom prípade nebol poskytnutý priestor, a v neposlednom rade, aby bol dodržaný samotný procesný postup pri priebehu pojednávania. Súd tak postupoval v rozpore s ustanoveniami CSP a nevykonával navrhnuté dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností a na prostriedky procesnej obrany a útoku neprihliadol, hoci v súlade s pravidlami a zásadami pre koncentráciu konania a taktiež pre CSP takto urobiť mal.

8.1 Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že v podstate žalovaný namietal, že nedošlo ani k výsluchu strán sporu, neboli vykonané zo strany žalovaného navrhnuté dôkazy, čím by predložený listinný dôkaz vo svetle účastníckej výpovede žalovaného, ako aj iných ním navrhnutých dôkazov získal inú výpovednú a dôkaznú hodnotu. Súd pri rozhodnutí vychádzal iba z listinného dôkazu zo strany SLSP, ktorý žiadnym spôsobom nepreukazuje samotný účel zaslania špecifikovaných platieb, absentoval priestor na záverečné reči strán sporu a pojednávania, na ktorom došlo k samotnému rozhodnutiu, sa nezúčastnil sám žalobca, t.j. súd mal pojednávanie odročiť.

8.2 Žalobca uviedol, že je pravdou, že v konaní nedošlo k výsluchu strán sporu. Pojednávanie bolo viackrát odročované, zo dňa 09.06.2022 na 06.10.2022, následne na 15.12.2022 a potom 02.03.2023, a stále z dôvodov na strane žalovaného. Pokiaľ nedošlo k výsluchu strán sporu, žalobca podotkol, že žiadna strana takýto výsluch nenavrhol. Nemožno teda vytýkať súdu nevykonanie dôkazu, ktorý nikto nenavrhol. Dôkazy navrhnuté žalovaným na pojednávaní dňa 02.03.2023 súd nevykonával (žiadosť o 10-dňovú lehotu na predloženie dohody o vykonaní práce, ktorá by dokazovala, že žalobca bol

u žalovaného zamestnaný) a že mal to byť dar. Žalovaný v odpore neuznal pohľadávku ani čo do dôvodu, ani do výšky a uviedol, že žalobca nikdy a žiadnym spôsobom neposkytol a neodovzdal žalovanému akékoľvek finančné prostriedky. Žalobca poukázal na to, že súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy. Výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je teda výlučne na súde. Len ak by súd vylúčil z dokazovania dôkaz, ktorým by bolo možné preukázať rozhodujúcu skutočnosť, bol by daný odvolací dôvod podľa písm. e/ CSP. Žalovaný navrhol, aby si súd z úradnej moci vyžiadal zo Slovenskej pošty zoznam doručovaných listinných zásielok, ktorý sa pri doporučenej zásielke vlastnoručne podpisuje zo strany príjemcu v prítomnosti zamestnanca pošty. K tomuto návrhu sa žalobca vyjadril v replike zo dňa 26.01.2022 k odporu žalovaného z dôvodu, aby bola preukázaná konfabulácia žalovaného, nakoľko zásielka nebola právnenému zástupcovi žalobcu vrátená ako nedoručená a túto predžalobnú upomienku s príslušenstvom zo dňa 02.02.2021 žalovaný prevzal 03.02.2021. Zo SMS komunikácie strán sporu, ktorá je notársky osvedčená notárskou zápisnicou, mal jednoznačne súd za preukázanú danosť uplatneného nároku čo do základu. Z výpisov z účtu banky mal súd preukázanú výšku nárokov, preto navrhované dokazovanie žalovaným bolo už nadbytočné, pretože si súd vytvoril závery o predmetnej skutočnosti. Navyše, tieto listinné dôkazy žalovaný žiadnym spôsobom nerozporoval a ak strana sporu nepoprie skutkové tvrdenia druhej strany, toto tvrdenie sa považuje za nesporné, čo znamená, že súd považuje predmetnú skutočnosť za preukázanú tak, ako bola tvrdená. Je neprijateľné, aby strana sporu predkladala skutkové tvrdenia alebo dôkazné návrhy až na pojednávaní, čo by mohlo znamenať zmarenie účelu nariadeného pojednávania. Vo vzťahu k procesným podaniam podľa § 181 CSP žalobca uviedol, že žalobca alebo jeho zástupca môžu odkázať na písomné podania, čím je uvedená povinnosť prednesu splnená. K námietke absencie priestoru pre záverečné reči strán sporu žalobca uviedol, že žalobca toto právo nevyužil a žalovaný o záverečnú reč nežiadal, preto toto právo žalovanému nebolo ani upreté, ani odňaté. Na základe uvedeného teda navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil a priznal žalobcovi trovy odvolacieho konania.

9. Vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovaného bolo žalovanému prostredníctvom právneho zástupcu doručené dňa 02.06.2023. Ďalšie vyjadrenia v spore doručené neboli.

10. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, e/, g/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

11. Rozsudok vo výroku II., ktorým súd konanie v prevyšujúcej časti zastavil, nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť a nebol predmetom odvolacieho prieskumu.

12. Predmetom odvolacieho prieskumu bol rozsudok vo vyhovujúcom výroku I. a súvisiaci výrok o trovách konania (výrok III.).

13. Rozsudok je vo výroku v napadnutom rozsahu vecne správny, preto ho odvolací súd, v zmysle ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

14. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 14. 11. 2023 o 08.55 hod. v pojednávacej miestnosti č. dverí 201, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené dňa 07.11.2023 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ustanovenia § 219 ods. 1, 3 CSP, § 378 ods. 1 CSP a § 385 ods. 1 CSP a contrario.

15. Žalovaný namietal odvolacie dôvody podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/, e/, g/ CSP, t. j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b/), súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (e/), zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (g/).

16. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody uplatnené žalovaným v odvolaní nie sú naplnené.

17. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplynuli a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Rozsudok v napadnutom rozsahu nie je ani nepreskúmateľný a nebola zistená ani iná vada, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

18. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné. Vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ustanovenia § 191 ods. 1,2 CSP. Z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil, preto odvolací súd jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. Správne, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody rozsudku v napadnutom rozsahu, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje a na tieto odkazuje. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie vo veci. Ani odvolacie námietky žalovaného nemali vplyv na vecnú správnosť rozsudku a nie sú spôsobilé privediť zmenu napadnutého rozsudku.

20. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva úvaha súdu, na základe ktorej dospel k svojmu záveru s poukazom na zistený skutkový stav a príslušné zákonné ustanovenia, ktoré aplikoval v prejednávanej veci.

21. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza nasledovné:

22. Predmetom konania v tu prejednávanej veci je nárok žalobcu na vrátenie pôžičky na základe ústne uzavretej zmluvy o pôžičke, pričom prevzatie pôžičky žalobca preukazoval prevodom z účtu žalobcu na účet žalovaného.

23. Podstatou odvolacích námietok žalovaného bolo porušenie jeho práva na spravodlivý proces postupom súdu prvej inštancie, ktoré spočívalo v tom, že súd nevykonal výsluch strán sporu, čo malo za následok nevykonanie navrhnutých dôkazov zo strany žalovaného, žalovaný sa nemohol vyjadriť k dôkazom na pojednávaní a predložiť dôkaz navrhnutý na pojednávaní, ktorý by zmenil skutkovú situáciu, súd na pojednávaní postupoval v rozpore s ustanoveniami CSP, keď neurčil sporné skutkové tvrdenia, neoznačil dôkazy, ktoré vykoná resp. nevykoná, nepodal predbežné právne posúdenie veci a nedal stranám sporu priestor na záverečné reči.

24. K odvolacej námietke žalovaného, že sa nemohol vyjadriť k predmetu sporu a k dôkazom na pojednávaní, odvolací súd konštatuje, že nie je dôvodná.

25. Ako vyplýva z obsahu spisu, žaloba bola žalovanému doručená spolu s platobným rozkazom a poučením o procesných právach a povinnostiach strán sporu dňa 27.10.2021 (čl. 45), proti ktorému podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote odpor. V odpore mal možnosť namietať žalobcom tvrdený skutkový stav, avšak okrem vyjadrenia, že žalobca nikdy a žiadnym spôsobom neposkytol a neodovzdal žalovanému akékoľvek finančné prostriedky a návrhu na vykonanie dôkazu – vyžiadanie si zo Slovenskej pošty zoznam doručovaných listinných zásielok o preukázaní nedoručenia podania žalobcu zo dňa 02.02.2021 neposkytol súdu iný prostriedok procesnej obrany. Následne po doručení žalobnej repliky žalobcu dňa 07.04.2022 spolu s listinnými dôkazmi žalovaný nevyužil právo na podanie procesnej dupliky. Pojednávanie vytyčeného na deň 09.06.2022 sa nezúčastnil ani osobne ani jeho právny zástupca, následne pojednávania vytyčené na deň 06.10.2022 a 15.12.2022 boli odročené z dôvodu na strane žalovaného resp. jeho právneho zástupcu. Na pojednávaní dňa 02.03.2023 bol síce žalovaný osobne prítomný, avšak k predmetu konania sa vyjadřila iba jeho právna zástupkyňa, s tým, že konštatovala, že do 10 dní odo dňa pojednávania predložia súdu dohodu o vykonaní práce a poznamenala, že nedošlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke a mal to byť iba dar, s tým, že žalovaný bol u žalobcu zamestnaný.

26. Žalovaný teda od začiatku sporu mal možnosť buď osobne alebo prostredníctvom právneho zástupcu predniesť a najmä preukázať skutočnosti dôvodné pre rozhodnutie vo veci. Jeho skutkové tvrdenia však boli rozporuplné, keď na jednej strane tvrdil, že žalobca nikdy a žiadnym spôsobom neposkytol a neodovzdal žalovanému akékoľvek finančné prostriedky, následne že malo ísť o dar. Bez akejkoľvek spojitosti s tým navrhoval predloženie dohody o vykonaní práce.

27. Dôkaz výsluchom žalobcu a žalovaného nebol zo strany súdu realizovaný, nakoľko takýto dôkaz ani žalovaným (ale ani žalobcom) nebol navrhnutý a to ani na pojednávaní dňa 02.03.2023. Vychádzajúc z ust. § 195 ods. 1 CSP, súd nariadi výsluch strany o tvrdených skutočnostiach, ktoré v konaní vyšli najavo, ak ich nemožno preukázať inak, iba na návrh. Nakoľko návrh na takýto dôkazný prostriedok nebol prednesený, nemožno súdu vytýkať, že výsluch strán sporu nerealizoval.

28. K odvolacej námietke žalovaného, že nemohol predložiť listinný dôkaz, odvolací súd konštatuje, že nie je dôvodná.

29. Súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (§ 185 ods. 1 CSP). Žalovaný od začiatku sporu (27.10.2021 doručení platobný rozkaz) do pojednávania 02.03.2023 mal dostatočný časový priestor na to, aby (akýkoľvek) listinný dôkaz slúžiaci na vyvrátenie skutkových tvrdení žalobcu, súdu nielen označil ale aj preukázal. Napriek tomu až na pojednávaní dňa 02.03.2023 uviedol, že v lehote 10 dní odo dňa pojednávania predloží súdu dohodu o vykonaní práce, čiže nemal danú dohodu o vykonaní práce ani k dispozícii. Navyše žalovaný prostredníctvom právneho zástupcu ani neuviedol, čo má byť daným dôkazom preukázané.

30. Nakoľko žalovaný zvolil takýto postup na pojednávaní napriek tomu, že vo veci boli vytýčené už tri pojednávania pred tým, a pripustenie tohto dôkazu by malo za následok odročenie daného pojednávania, nemožno súdu vytýkať, že daný dôkaz nepripustil a vyhlásil dokazovanie za skončené.

31. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd má za to, že nedošlo k naplneniu odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/, g/ CSP.

32. Aj keď žalovaný dôvodne namieta, že súd na pojednávaní postupoval v rozpore s ustanoveniami CSP (§§ 181, 182), keď neurčil sporné skutkové tvrdenia, neoznačil dôkazy, ktoré vykoná resp. nevykoná, nepodal predbežné právne posúdenie veci a nedal stranám sporu priestor na záverečné reči, týmto nesprávnym procesným postupom súdu nedošlo k odňatiu jeho procesných práv v takej miere, že by tým došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

33. Súd sa teda dopustil procesného pochybenia, ak na pojednávaní postupoval v rozpore s ustanoveniami CSP, keď neurčil sporné skutkové tvrdenia, neoznačil dôkazy, ktoré vykoná resp. nevykoná, nepodal predbežné právne posúdenie veci a nedal stranám sporu priestor na záverečné reči, napriek tomu však nedošlo k odňatiu práva žalovaného na spravodlivý proces, pretože žalovaný mal vedomosť o žalobe z písomného podania, ktoré mu bolo doručené dňa 27.10.2021, k žalobe sa mal možnosť vyjadriť (využil právo na podanie odporu) a následne po doručení repliky už svoje právo na podanie dupliky nevyužil, svoje námietky mal možnosť uviesť aj v odvolaní, a preto reálne k porušeniu jeho práv nedošlo.

34. O naplnenie odvolacieho dôvodu v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP pôjde vtedy, ak nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu, dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé. Konkrétne pochybenie súdu preto musí byť hodnotené v kontexte celého konania (vplyv na ďalšie pochybenia, možnosť zvrátenia nesprávneho postupu, následky, atď.).

35. Vo všeobecnosti pri posudzovaní, či sa strane sporu postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, je potrebné zdôrazniť, že aj keď procesný predpis upravuje postup súdu a strán v civilnom sporovom konaní tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov sporových strán a právnou úpravou civilného sporového konania dbá o to, aby rozhodnutie súdu bolo vecne správne a spravodlivé, nemôže vo všeobecnosti zabezpečiť, že každé konanie bude v plnom rozsahu (v každom momente konania) zodpovedať jeho ustanoveniam a že súdmi bude vždy rozhodnuté

iba správne. Ústava neupravuje, aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje procesný predpis (CSP), ktorý predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v civilnom sporovom konaní, a v nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení upravuje aj predpoklady a podmienky, za ktorých možno v odvolacom a dovolacom konaní napraviť procesné nesprávnosti konania na súdoch nižších stupňov. Najzávažnejším procesným vadám konania, ktoré sú taxatívne vymenované v § 420 CSP (§ 237 O.s.p.) ako prípady „zmätočnosti“, pripisuje CSP osobitný význam, preto vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania (odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a/,b/,c/ CSP). Aj niektorým ďalším procesným vadám konania pripisuje význam, avšak pri nich je nutné rozlišovať, či tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo nie (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP).

36. So zreteľom na právne závery ústavného súdu zaujaté v niektorých jeho nálezoch (viď napr. II. ÚS 261/06) treba dodať, že je vždy vecou individuálneho posúdenia v každom jednotlivom prípade, aké dôsledky majú tie procesné nedostatky, ku ktorým prípadne došlo v civilnom sporovom konaní v postupe súdov. Pri zvažovaní dôsledkov zistených procesných nesprávností treba mať vždy na zreteli materiálne hľadisko, tzn. reálny dopad namietaného postupu súdu na procesnú situáciu strán sporu (pozri uznesenie NS SR sp.zn. 3Cdo/268/2012). Konštantná judikatúra najvyššieho súdu dospela napríklad k názoru, že „podmienka prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. f/ OSP (účinného do 30.06.2016) nie je splnená v prípade, ak sa účastníkovi odňala možnosť konať pred súdom pre časť konania, avšak účastník následne mohol uplatniť svoj vplyv na výsledok konania napr. tým, že mohol podať proti rozsudku, ktorý mu bol riadne doručený, odvolanie“.

37. K prípadnému porušeniu ust. § 181 ods. 2 CSP zaujal právny názor NS SR v rozhodnutí z 28. apríla 2022 sp. zn. 2Obdo/4/2021 (publikovanom v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR 1/2023 pod č. 3), kde uviedol nasledovné: „ 55. Cieľom ustanovenia § 181 ods. 2 CSP je zamerať procesnú aktivitu strán na skutočnosti, ktoré sú podľa posúdenia súdu sporné, teda viesť strany už počas konania k tomu, aby dokázali predvídať rozhodnutie súdu. Okrem toho cieľom je zrýchliť a zjednodušiť konanie tak, aby sa nevykonávali zbytočné dôkazy, ktoré súd nepovažuje za dôležité a nevenovala sa pozornosť bezdôvodným skutkovým tvrdeniam, ktoré sú podľa názoru súdu buď nesporné alebo právne bezvýznamné. Porušenie uvedeného ustanovenia však nelimituje stranu sporu pri realizácii jej procesných práv. Striktné nedodržanie postupu podľa ust. § 181 ods. 2 CSP (predtým § 118 ods. 2 O.s.p.) zo strany súdu (spočívajúce v neuvedení, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov možno považovať za zhodné a ktoré zostali sporné, ktoré dôkazy súd vykoná a ktoré nevykoná, ako aj neuvedenie predbežného právneho posúdenia veci súdom) má za následok len tzv. inú vadu konania, avšak nezakladá to vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Ak totiž predseda senátu toto zákonné ustanovenie nedodrží, nemá to žiaden priamy dosah na možnosť vylúčenia strany sporu z jej procesných práv, ktoré jej Civilný sporový poriadok priznáva. 56. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že súd rozhoduje na základe zisteného skutkového stavu (§ 215 ods. 1 CSP), berie do úvahy iba skutočnosti, ktoré vyšli najavo počas konania (čl. 11 ods. 4 CSP) a pri zisťovaní skutkového stavu vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti (§ 186 ods. 2 CSP). Pri výkone spravodlivosti preto súd nesmie byť obmedzovaný tak pôvodnými predbežnými závermi o skutkovej stránke veci, ako ani prípadným vlastným predbežným právnym posúdením. 58. Pre úplnosť dovolací súd dodáva, že ani prípadné porušenie ustanovenia § 181 ods. 2 CSP žiadnym spôsobom nediskvalifikuje účastníka, napr. v práve zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, v práve na záver pojednávania zhrnúť svoje návrhy a podobne. V zmysle judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (sp. zn. IV. ÚS 16/2012) sú právny názor a hodnotiace úsudky súdu vlastné až samotnému rozhodnutiu vo veci, nie však postupu v zmysle ust. § 118 ods. 2 O.s.p. (§ 181 ods. 2 CSP; uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Cdo/3/2016 z 22. marca 2017, sp. zn. 5Cdo/211/2013 z 13. mája 2014).

38. Z ustanovenia § 182 CSP vyplýva jednak procesná povinnosť súdu vyzvať strany na zhrnutie ich návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci, jednak tomu zodpovedajúce oprávnenie účastníka na „záverečnú reč.“ Ak súd sporovej strane znemožní prednesenie záverečnej reči v zmysle § 182 CSP takýto postup predstavuje zásah do základného práva na súdnu ochranu.

39. Z obsahu zápisnice z pojednávania z 02.03.2023 vyplýva, že súd skutočne neurčil sporné skutkové tvrdenia, neoznačil dôkazy, ktoré vykoná resp. nevykoná, nepodal predbežné právne posúdenie veci a nevyzval strany sporu pred skončením pojednávania na prednesenie záverečnej reči.

40. Vychádzajúc z uvedeného možno konštatovať, že súd síce nepostupoval správne, keď opomenul procesný postup v súlade s ust. § 181 ods. 2 CSP ako aj keď nevyzval strany sporu na záverečnú reč podľa § 182 CSP, na druhej strane na pojednávaní prítomný právny zástupca žalovaného mal možnosť sa k veci a k dôkazom v plnej miere vyjadriť a predniesť svoju skutkovú a právnu argumentáciu a aj tak urobil, ako aj mal možnosť reagovať na prednes právneho zástupcu žalobcu. Odvolací súd preto dospel k záveru, že zásah do procesných práv žalovaného nedosahuje takú intenzitu, aby predstavoval porušenie práva na spravodlivý proces, zakladajúci odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP. Aj z uznesenia NS SR z 30. novembra 2011, sp. zn. 1 Cdo 158/2010 vyplýva, že záverečným zhrnutím a vyjadrením nie je len ten procesný úkon účastníka (jeho zástupcu), ktorý je takto označený aj formálne. Rovnaký záver tiež vyplýva z uznesenia NS SR z 27. apríla 2021, sp. zn. 1 Obdo 81/2020. (porovnaj NS SR sp. zn. 1Cdo/149/2021 zo dňa 26.januára 2022)

41. Vzhľadom na vyššie uvedené, aj keď bola dôvodná námietka žalovaného o procesnom pochybení súdu, ak nepostupoval výslovne v súlade s ust. CSP, odvolací súd nepovažuje vytýkaný postup súdu za vadu takej intenzity, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, alebo by sa ňou strane sporu odňala možnosť konať pred súdom do takej miery, že tá následne nemohla uplatniť svoj vplyv na výsledok konania.

42. Zároveň z povahy tohto procesného nedostatku je zrejmé, že k jeho zhojeniu („skonzumovaniu“) dochádza samotným odvolaním, t. j. náprava prípadného nesprávneho postupu prvoinštančného súdu v tomto smere je daná tiež možnosťou podania odvolania - ako riadneho opravného prostriedku, ktorý žalovaný v predmetnej veci aj využil. Bolo by neefektívne považovať nedodržanie postupu podľa § 181 a § 182 CSP súdom prvej inštancie za tzv. zmätočnosťnú vadu a z tohto dôvodu zrušiť rozhodnutie súdu a vec vracať na ďalšie konanie, hoci strana sporu mala možnosť namietať nesprávnosť postupu súdu prvej inštancie v odvolacom konaní a odvolací súd tieto námietky mohol posúdiť.

43. Zohľadniac tak konkrétne okolnosti tohto prípadu odvolací súd konštatuje, že v danom prípade tak prevládala procesná ekonomia a efektívnosť pred procesnou rigidnosťou, navyiac procesné pochybenie súdu prvej inštancie je konvalidované v odôvodnení odvolacieho súdu, ktorý sa s námietkami odvolateľa dostatočne vysporiadava v tomto rozhodnutí.

44. Odvolací súd teda dospel k záveru, že namietaným procesným postupom súd neznemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ani nedošlo k takému porušeniu procesných predpisov, ktoré by mohlo mať vplyv na výrok napadnutého rozhodnutia, nebol teda naplnený odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP.

45. Nakoľko danosť uplatneného nároku čo do základu bola zo strany žalobcu preukázaná komunikáciou SMS, založenou v súdnom spise, ktorá nebola zo strany žalovaného spochybnená a výška nároku bola preukázaná výpisom z účtu a správou banky, vecne správne rozhodol súd prvej inštancie, ak žalobe žalobcu v znení jej čiastočného späťvzatia vyhovel.

46. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

47. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania a vznikla mu povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnému žalobcovi v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, zohľadňujúc ust. § 251 CSP.

48. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).